Detailed Course Syllabus

Academic year: 2026/2027	**Semester:** Summer semester
Year of study: 4	**Study Program:** Sestrinstvo (I) (elective) (Diplomski) Komunikologija - Interkulturalna komunikacija i novinarstvo (R) (elective) (Diplomski) Povijest (R) (elective) (Diplomski) Sestrinstvo (R) (elective) (Diplomski)

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Nacionalna kultura u europskom kontekstu

Abbreviation: POVD241

ECTS: 5	**Code:** 135478

Prerequisites: No

Total Course Workload

Teaching Mode	**Total Hours**
Lecture	15
Seminar	30

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Pavešković Antun

Academic Degree:	**Professional Title:** naslovni docent
Contact E-mail: antun.paveskovic@unicath.hr	**Telephone:**

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description	Nizom odabranih primjera pokazati što je to karakteristično za hrvatski kulturni identitet, kao i za njegovo europstvo. Interpretirati Hrvatsku, na razmeđi svjetova, kao izvjesnost trajno suočenu s raznorodnim, nerijetko i suprotnim kulturnim utjecajima. Evidentirati ono što ju je održalo kao etničku cjelinu: svijest o pripadnosti jednome kolektivu, o zajedničkom kulturnom naslijeđu te trajno sjećanje na srednjovjekovnu državnost kao svojevrsnu utopijsku nostalgiju koja je kompenzirala nedostatak državne samostalnosti. Prostudirati glavne smjernice i inačice te svijesti. Prikazati Hrvatsku kao paradigmu maloga naroda koji na rubu Europe, ali na geopolitički osjetljivu prostoru, uspijeva opstati zahvaljujući legitimacijskim praksama kulturne proizvodnje, osobito zanimljive u raznim naracijskolegitimacijskim zahvatima fikcijske, ideologijske, znastvenopovijesne naravi. Prikazati na jednoj strani nacionalno ekskluzivističke kulturne koncepte, kao rezultat zebnje pred sredobježnim prijetnjama i drugu krajnost, nadnacionalne kulturne i ideologijske koncepcije kao svojevrstan odgovor na vlastite skučene društvene prilike. Prikazati one kulturne fenomene kojima smo dali ravnopravan prinos europskoj kulturi, s osobitim naglaskom na činjenicu da je hrvatska kultura ne samo dio širega kulturnoga sklopa nego da je njezin identitet ujedno i identitet europskog kulturnog modela.
Educational Outcomes	1. Interpretirati i razložiti specifične historiografske pojmove iz hrvatske, europske i svjetske povijesti koji su izravno i neizravno utjecali na formiranje hrvatskog identiteta. 2. Vrednovati i tumačiti povijesne procese koji na razini kulturne prezentacije formiraju hrvatski identitet. 3. Razložiti hijerarhiju povijesnih čimbenika i razjasniti kauzalnost povijesnih procesa koji od srednjovjekovlja do vremena modernog globalizma dinamičkim mijenama formiraju hrvatski identitet. 4. Osposobiti polaznike da probleme identiteta shvate multidisciplinarno. 5. Kritički analizirati i interpretirati odabranu znanstvenu i stručnu literaturu. 6. Napisati jasan i strukturiran pismeni rad. 7. Prezentirati jasno i strukturirano složeno usmeno izlaganje. 8. Voditi argumentirane rasprave te postavljati poticajna pitanja za raspravu. 9. Primijeniti suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije i vještine komuniciranja. 10. Koristiti i primijeniti stečene vještine za nastavak studija, samostalan rad i druge oblike stručnog usavršavanja u kontekstu cjeloživotnog učenja. 11. Pridržavati se etičkih načela u radu i vrednovanju društvenih okolnosti i povijesnih spoznaja.
Textbooks and Materials	
Required	Gross-A. Szabo, Prema hrvatskom građanskom društvu, Zagreb, 1992. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. IV, Zagreb 2009. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); Grupa autora: Istra u hrvatskoj književnosti i kulturi, HAZU, 2022., (za svakog slušača pojedinačno – jedno poglavlje u dogovoru s nastavnikom); M. Gross, Suvremena historiografija, Zagreb 1996. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); John Burrow, Povijest povijesti. Epovi, kronike, romanse i ispitivanja od Herodota i Tukidida do dvadesetog stoljeća, Zagreb 2010. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatski identitet. Zbornik, Zagreb 2011. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom).

Supplementary	Seton-Watson, Nacije i države, Zagreb 1980.; R. Hackson – J. R. Lampe, Balkan Economic History 1550-1950, Bloomington, 1982.; I. Banac, Nacionalno pitanje u Jugoslaviji, Zagreb 1988.; J. P. Taylor, Habsburška monarhija 1809-1918. godine, Zagreb 1990.; Lj. Boban, Hrvatske granice 1918-1993., Zagreb, 1995.; T. Berend – G. Ránki, Evropska periferija i industrijalizacija 1780.-1914., Zagreb, 1996.; H.Kissinger, Diplomacija, Zagreb 1999.; H. Haselsteiner, Ogledi o modernizaciji u Srednjoj Europi, Zagreb, 1997.; H. Matković, Povijest Jugoslavije. Hrvatski pogled, Zagreb 1998.; E. Hobsbawn, Nacije i nacionalizam, Zagreb, 1993.; I. Karaman, Hrvatska na pragu modernizacije, Zagreb, 2000.; N. Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002.; J. Županov, Od komunističkog pakla do divljeg kapitalizma, Zagreb, 2002.; V. Katunarić, Sporna zajednica: novije teorije o naciji i nacionalizmu, Zagreb, 2003.; P. Burke, Očevid. Upotreba slike kao povijesnog dokaza, Zagreb, 2003.; P. Connerton, Kako se društva sjećaju, Zagreb 2004.; D. Roksandić (ur.), Uvod u komparativnu historiju, Zagreb 2004.; M. Hroch, Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u Europi, Zagreb, 2006.; P. Korunić, Rasprava o izgradnji moderne hrvatske nacije: Nacija i nacionalni identitet, Slavonski Brod, 2006.; Kulturni stereotipi. Koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima, ur. Oraić-Tolić, Dubravka et al., Zagreb, 2006.; Hobsbawm, Doba extrema, Zagreb, 2008.; I. Goldstein, Hrvatska 19182008., Zagreb, 2008.; I. Banac, Hrvati i Crkva. Kratka povijest hrvatskog katoličanstva u modernosti, Sarajevo-Zagreb, 2013.; D. Diner, Razumjeti stoljeće, Općepovijesno razmišljanje. Zagreb 2013. (NAPOMENA: Popis literature nije gotov, a ovisit će o dogovoru s nastavnikom sukladno odabranoj temi seminarskog rada.)

Examination and Grading

To Be Passed DA	**Exclusively Continuous Assessment** NE	**Included in Average Grade** DA

Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.
Examination Manner	Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: dovoljan (2) – 50–64,9% dobar (3) – 65–79,9% vrlo dobar (4) – 80–89,9% izvrstan (5) – 90% i više Način stjecanja ocjene: a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene seminarske obveze – 25% 1. kolokvij – 25% 2. kolokvij – 20% b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita) usmeni ispit – 30%

Grading Manner

1. Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni);
2. Završni ispit (usmeni).

Detailed Overview of Grading within ECTS

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.76	20
Ukupno tijekom nastave	3.86	70
Završni ispit	1.14	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	5	100

IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE

[Predavanja]

#	Topic
1	Problem identiteta uopće. Specifikum nacionalnog identiteta.
2	Specifikum europskog identiteta. Tzv. kozmopolitska Europa
3	Hrvatska književnost kao samolegitimacijska praksa.
4	Hrvatska književnost u europskom kontekstu.
5	Dubrovnik kao jedno od ishodišta nacionalnog identiteta. Dubrovnik kao paradigma urbaniteta te kao središte jakog lokalnog identiteta i istodobno pripadnosti svijetu.
6	Problem nacionalnog i nacionalističkog u odnosu spram globalnog.
7	Problem hrvatskog situiranja u eropski kontekst: dvostrukost samoosjećaja – imperativ pripadnosti Europi kao simptom kolektivne frustracije rubnošću.
8	Hrvatski udio u europskoj kulturi.
9	Hrvatsko kulturno srednjovjekovlje. Srednjovjekovne književno-retoričke prakse.
10	Hrvatski udio u humanizmu, reformaciji i protureformaciji
11	Hrvatski udio u svjetskoj ekonomskoj misli s posebnim osvrtom na Benka Kotruglija.
12	Nadnacionalne utopije, s posebnim osvrtom na J. Križanića i dubrovački barokni slavizam te jugoslavenstvo kao izvorno hrvatsku ideju.
13	Hrvatsko jezično pitanje
14	Ekskluzivističke nacionalne koncepcije: Ivo Pilar, Ante Starčević.
15	Katolička crkva u hrvatskoj povijesti i suvremenosti.

[Seminari]

#	Topic

1	Hrvatska znanstvena baština.
2	Hrvatsko srednjovjekovlje.
3	Hrvatski latinitet.
4	Hrvatski prilog reformaciji i udio u protureformaciji.
5	Biti Hrvatom – definicije i dvojbe oko nacionalnog.
6	Srednjovjekovna književnost i retorika: Bašćanska ploča kao književno djelo.
7	Hrvatska historiografija, s posebnim osvrtom na Ivana Luciusa kao začetnika i Stjepana Antoljaka kao auktora suvremene sinteze.
8	Politička misao Starčevića i Strossamyera.
9	Dubrovnik – nasljeđe i mjesto u kolektivnoj svijesti.
10	Ozaljski kulturni krug.
11	Hrvatsko jezično pitanje i mediji pismenosti.
12	Crkva u Hrvata, kulturna uloga.
13	Kompleks Jugoslavenstva.
14	Što je Hrvatima Europa?
15	Krleža kao pokušaj sinteze.